

НОВА ЛОКАЛЬНА ІСТОРІЯ У ВИКЛАДАННІ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ У ТЕХНІЧНИХ ВНЗ

Дворкін І.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

У другій половині ХХ ст. у західній історіографії формується новий напрямок досліджень окремих просторових регіонів – нова локальна історія. Як абсолютна більшість сучасних історичних підходів, ця галузь історіографії є міждисциплінарною. Вона поєднує у собі здобутки та методологічні засади мікроісторії, нової соціальної історії, історії повсякденності, усної історії тощо. На відміну від класичного історичного краєзнавства, представники «нової локальної історії» зосереджують свої дослідження на усебічному дослідженні певної локальної спільноти, сприймаючи її як соціальний організм, що розвивається. Частина нових локальних істориків вважає, що об'єктом їхнього дослідження має бути невеличка територія, проте на значному проміжку часу, але такий підхід піддають критиці через його відстороненість від національної історії. Представники «нової локальної історії» виходять з того, що визначення об'єктів локальних досліджень має бути позбавлено політичного впливу. Відповідно вони вивчають не виключно кордони регіонів у певній державі, а визначати інші критерії, що можуть поєднати людину та територію.

Центральне місце в сучасних регіональних дослідженнях посідає міська історія (історична урбаністика). Дослідники цього напрямку розуміють місто як продукт історичного розвитку суспільства, а також як окремого «актора» історичного процесу в локальних, регіональних, національних та континентальних кордонах. Для «нової міської історії» (урбан-історії) основним є контекстуальний підхід, який розуміє місто як окремий випадок більш крупних систем. Дослідники цього міждисциплінарного напрямку вбачають у місті субсистему, що належить регіональній чи національній системі.

Локальні дослідження, на нашу думку, можна широко використовувати при розгляді багатьох тем курсу історії України. Тематику рефератів та обговорення на семінарських заняттях можуть стати окремі епізоди з історії населених пунктів чи регіонів у визначальні періоди історії. Зокрема, у період Другої світової війни, 1930- ті рр., під час Української революції 1917- 1921 рр. тощо. Також можуть бути актуальними вивчення окремих соціальних груп, інституцій, політичних чи економічних змін у певному регіоні. При написанні рефератів викладач може запропонувати студенту теми з історії окремих соціальних груп – селянства, робітників, інтелігенції, у місті чи селі в певний час розвитку тощо.